

1874

2. 7.

ԼՅՐԻՆՆԵՐՆ

ՀԵՄԵՐՈՏ

Երաբեալ յուսումն նորահաս
Տղայոց :

Տպագրեալ յամի ՏՆ 1797 . Եւ Դ
Թոճականուն Հայոց տումարի ոմին :

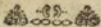
Ի ԹՐԵՍ :

Ի Տղայոցի Սիմեոն-Բեկի Հոգի
Սեփարեանց :

— — — — —
Հրատարակեալ Սեփարեանց :

Մանուկ ուշիմ, դու ինքիս թաքցող.
 Եկի՛ր, ասիմք հարուց նշմին լեր նմանող.

Պիւղիւս Գաւառորո-նի Գաւից :
 Կիւ . ԲԺԱ . ԳԿԸ . ԴՏԱ . ԵՃԱ . ԳԴՎ . ԷՃԱ
 ԲԴԲ . ԹԿԳ . ԺԵԼ . ԻԶԳ . ԼՐԲ . ԼՕՓ :

ԿԺԺԱ . ԲԻԲԱ . ԳԼԻԼ . ԴԻՆԱ . ԵԺԶՐ .
 ԳԿՈԳ . ԷՏԶԼ . ԸՃ ԳՓ . ԹԳՎ . ԼՕԼՓ :

ԲՆԴԵՐԵՐԱՅՈՒՆԻ ԳԱՎԻԿ :
 ՖՈԼԲ . ԲԼԵՐ . ՄԻԼԱ . ԸԿԶՈ . ԶՆԻԲ .
 ԶԼՃՏ . ԿԺԽԼ . ԻԺԹԸ . ԷԶԵԴ . ԳԲԱ :

Տառք Յայնաւորք :
 Ա . Ե . Է . Ը . Ի . Ո . Օ . ՈՒՄ

Տառք Բազմայնք :
 Բ Գ Դ Զ Թ Ժ Լ Խ Ծ Կ Տ Ճ Զ ԴՄ
 Ս Ն Շ Շ Ս Ը Ն Ս Վ Մ Ր Գ Լ Փ Բ Փ :

ԲՆՈՇԱՆՔ ԳԱՎԻԿ :
 ՍԵՐ . ԲԵՆ . ԳԵՄ . ԴԱ . ԵԶ . ԳԱ . Է . ԲԹ .
 ԹՈ . ԺԷ . ԻՆԻ . ԼԻՆ . ԽԷ . ԾԱ . ԿԵՆ . ՏՈ .
 ՃԱ . ԴԱՄ . ՃԷ . ՄԻՆ . ԵԻ . ՆՈԼ . ԶԱ . Ո .
 ԶԱ . ՍԿԷ . ՆԷ . ՈԱ . ՍԷ . ՎԵԼ . ՄԻԼՆ . ԲԷՆ
 ԳՈ . ԷԻՆ . ՓԻԼԲ . ԲԷ . Օ . ՓԷ :

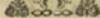
Ս . ԿԵՐ

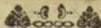
በአ	በኤ	በድ	በይ	በቲ	በጠ	በዐ	በጢ
ሀአ	ሀኤ	ሀድ	ሀይ	ሀቲ	ሀጠ	ሀዐ	ሀጢ
ሀአ	ሀኤ	ሀድ	ሀይ	ሀቲ	ሀጠ	ሀዐ	ሀጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ

በአኤድ ለአኤድ ለአኤድ ለአኤድ ለአኤድ ለአኤድ ለአኤድ ለአኤድ

የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ
የአ	የኤ	የድ	የይ	የቲ	የጠ	የዐ	የጢ

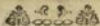
ահ	եհ	էհ	բհ	իհ	ոհ	օհ	ուհ
աձ	եձ	էձ	բձ	իձ	ոձ	օձ	ուձ
աղ	եղ	էղ	բղ	իղ	ող	օղ	ուղ
աճ	եճ	էճ	բճ	իճ	ոճ	օճ	ուճ
ամ	եմ	էմ	բմ	իմ	ոմ	օմ	ում
այ	եյ	էյ	բյ	իյ	ոյ	օյ	ույ
ան	են	էն	բն	ին	ոն	օն	ուն
աշ	եշ	էշ	բշ	իշ	ոշ	օշ	ուշ
աչ	եչ	էչ	բչ	իչ	ոչ	օչ	ուչ
ապ	եպ	էպ	բպ	իպ	ոպ	օպ	ուպ
աջ	եջ	էջ	բջ	իջ	ոջ	օջ	ուջ
առ	եռ	էռ	բռ	իռ	որ	օռ	ուռ
աս	ես	էս	բս	իս	ոս	օս	ուս
ալ	ել	էլ	բլ	իլ	ոլ	օլ	ուլ
ատ	ետ	էտ	բտ	իտ	ոտ	օտ	ուտ
ար	եր	էր	բր	իր	որ	օր	ուր
աց	եց	էց	բց	ից	ոց	օց	ուց
աւ	եւ	էւ	բւ	իւ	ու	օւ	ոււ
ափ	եփ	էփ	բփ	իփ	ոփ	օփ	ուփ
աք	եք	էք	բք	իք	ոք	օք	ուք
աֆ	եֆ	էֆ	բֆ	իֆ	ոֆ	օֆ	ուֆ

Բարձր Ժառանգ

Ը	Գ	Ե	Զ	Ժ	Ի
ազգ	գահ	եզն	էգք	ժահ	լակ
ախտ	գաճ	եզք	էշք	ժահր	լայն
ակն	գան	ելք	էջք	ժամ	լար
աշտ	գեղ	եկք	էնն	ժայռ	լաց
ամպ	գետ	եղկ	էրն	ժնգ	լաւ
այդ	գէճ	եղն	էհ	ժանկ	լիճ
այծ	գիծ	երբ	էր	ժնտ	լիբբ
անդ	գինդ	երգ	Ը	ժիբ	լոկ
աշք	գոգ	երդ	ընդ	ժողե	լոր
արջ	գող	երբ	բտտ	ժոյժ	լուծ
Ը	Գ	Զ	Ժ	Ի	Լ
բադ	դատ	զատ	ծագ	իբբ	խազ
բակ	դաւ	զարդ	ծաւ	իդճ	խաժ
բան	դեղ	զրմ	ծան	իմն	խակ
բաց	դեռ	զեղջ	ծաց	ինճ	խաղ
բեմ	դեղ	զիւծ	ծաւ	ինն	խաշ
բել	դիբ	զեն	ծել	ինչ	խող
բիբ	դեք	զոհ	ծեփ	իսկ	խոտ
բոր	դող	զոյգ	ծիգ	իւր	խոր
բոց	դոլ	զօր	ծոք	իւղ	խոց

Մ	Հ	Պ	Ս	Ն	Ո
ԺաԿ	Հայ	ղատ	ժադ	նախ	ողբ
Ժառ	Հաց	ղեակ	ժահ	նաւ	ողջ
Ժութ	Հաւ	ղեկ	ժաղ	նեղ	ոսպն
Ժեծ	Հեղ	ղիտր	ժաճ	նետ	ոստ
Ժեր	Հեգ	ղորգ	ժամ	ներ	ոտն
Ժիր	Հոգ	ղովտ	ժեծ	նիգ	որբ
Ժիծ	Հող	ղիւն	ժեր	նոճ	որթ
Ժամ	Հոտ	ղորկ	ժիս	նոյ	որս
Ժով	Հուր	ղուղ	ժիտ	նոր	ուղ
Ժոց	Հօտ	ղօղ	ժոճ	նու	ուռ
Կ	Ձ	Ճ	Ե	Ը	Չ
կաղ	ձագ	ճահ	յագ	շահ	չայ
կապ	ձախ	ճաղ	յամբ	շաղ	չաղճ
կար	ձայն	ճայ	յարդ	շամբ	չար
կաւ	ձեր	ճանճ	յարկ	շատ	չափ
կիթ	ձէթ	ճաշ	յետ	շար	չէ
կին	ձիգ	ճառ	յեց	շեկ	չիղջ
կեր	ձիր	ճար	յոյժ	շէն	չիք
կոկ	ձող	ճեմ	յոյս	շող	չոր
կող	ձօր	ճիւ	յորդ	շօր	չու
կով	ձու	ճոխ	յօդ	շոշ	չուճ

Բարձր Լուսնիկ :

Լ.

Գ.

Ե.

Լ.բ բայ

աբ գար

ադ ցան

ազ նիւ

ան ծին

ան տառ

աս պար

ար աօսր

ա բօտ

Բ.

Դ.

Օ.

բա գե

բա ժակ

բա ժին

բա դարջ

բա նակ

բե դեկ

բե հեզ

բո լոբ

բո սօր

բոբ բոբ

գա գան

գա հոյք

գա բուն

գա իթ

գե հեան

գե բի

գե ուք

գի տակ

գո չուն

դա գաղ

դա լար

դա բան

դա իթ

դե կան

դե զին

դե նար

դես պան

դի տակ

դդ ըոց

ե դեմ

ե թեր

եղ բայք

եղ ջիւք

եր բուծ

եր կսյն

եր կան

եր կիւղ

եթ նեակ

դա դիք

դա ծած

դա կատ

դա տիկ

դամ բիւղ

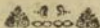
դան գակ

դրմ բաղ

դո պայ

դուն արթ

դօ բեղ

Լ

է ած
է աղ
է անց
է առ
է ին
է իւ
է բաւտ
է բէ
է բեց
է օծ

Ր

ըմ բիշ
ըն թեր
ըն ծայ
ըն կոյզ
ըն տիր
ընդ վայր
ընթ բեք
ընկ ճիւ
ըս թափ
ըստ գիւտ

Թ

թա խիծ
թա կարթ
թա կոյկ
թա նաք
թա բօր
թա փօր
թեր մին
թո շակ
թո վիշ
թոշ նիւ

Ժ

ժա ման
ժայթ քել
ժանտ սխտ
ժա աանգ
ժր լատ
ժրխ տել
ժու ժել
ժուժ կալ
ժրպ տիլ
ժօ աատ

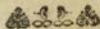
Ի

ի բաց
ի գէպ
ի գուր
ի ճահ
ի մատտ
ին նեակ
ինք նին
իշ խան
իս կոյն
իս պառ

Լ

լա լին
լապ տեր
լա բել
լե դակ
լը ծակ
լը ծորդ
լը պերշ
լո մայ
լր տես
լոշ թակ

Խ

10

խա զող
խա լար
խե նէշ
խի զար
խո հեմ
խո նաւ
խո տան
խու ճապ
խօս նակ
խօ օուն

11

ծա գել
ծա խել
ծա նակ
ծա նօթ
ծի ծառն
ծի բան
ծո բան
ծոծ բակ
ծոր ծոր
ծու զակ

12

կա կազ
կա զին
կա ճառ
կա շառ
կա պիկ
կա տար
կա բադ
կա բաս
կա բիճ
կա ցին

13

հա լող
հա մեմ
հա սակ
հա բաւ
համ բաւ
համ բոյր
հան գետ
հան դէս
հան ճար
հօ բաւ

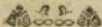
14

ճա գառ
ճա խորդ
ճա շանք
ճազ կել
ճայ նել
ճայ նորդ
ճանձ բոյլ
ճե զուն
ճու լել
ճօ նի

15

ղա զար
ղամ բար
ղե կել
ղե զե
ղեն ջակ
ղու կառ
ղու զակ
ղօ զակ
ղօ զանջ
ղօ զիլ

X

Ն

Ճա գար
Ճախ բել
Ճա կատ
Ճա ճանչ
Ճա աել
Ճար պիկ
Ճեն ճեր
Ճի բան
Ճո պան
Ճո ամ

Ս

Ճա խաղ
Ճա խանք
Ճա հիծ
Ճա դաս
Ճա մաւլ
Ճա ասն
Ճա բախ
Ճե դու
Ճո ծակ
Ճուշ տակ

Յ

յա կինթ
յա ճախ
յա տակ
յաղ թել
յսն ցանք
յա ջորդ
յառ նել
յաս պիս
յոր գել
յոր ճանք

Ն

նա ժիշտ
նա խիբ
նա մակ
նա նիբ
նա շիհ
նա բօտ
նի գակ
նի հար
նօ թի
նօ տար

Շ

շա ղախ
շա բաւ
շա խղ
շար ժուծ
շըղ թայ
շի բիկ
շի բիմ
շու շան
շօ ջել
շը քել

Ո

ոդ ջոյն
ոս տայն
ոստ բե
որ կոր
որ ճակ
որ սալ
ու դէշ
ու նայն
ու շիմ
ու բոյն

Բարձր Իսահակ:

Բ.

արդի աս
 ա բեղայ
 արբա համ
 ամբա կամ
 անդէս

Բ.

բա նա կան
 բառ նա բառ
 բեռ նա լոր
 բեր սա բե

Գ.

գա բա լոր
 գար բե ել
 գր բե գոր
 գե բեղ ման

Դ.

դա նե ել
 դա տա լոր
 դա ա ճան
 դա հե կան

Ե.

ե կա մառ
 ե ղե ա
 ե ղե սե
 ե սայ ի
 ե պի փան

Ո.

զա նա զան
 զա քե ոս
 զե բե թոս
 զո բա կան

Ե.

է ա կան
 է ա կեց
 է ա պէս
 է ու թիւն

Բ.

բն դա կեց
 բն դա ծրե
 բն դա նախ
 բն դա նայն

Թ.

թա գա ղեր
 թա գա լոր
 թա գա հե
 թա գե ոս
 թե ո գոս

Ժ.

ժա մա հար
 ժա մա նախ
 ժա մա ցոյց
 ժա պա լեւ

Ի.

ի մառ տուն
 իս կա հե
 իս մայ ել
 իս բայ ել

Լ.

լեռ նայ բե
 լի բա նախ
 լի բե ա
 լլ ծա կեց

Բ

Խ

— ZUSU 7430400 —

10

խա բե բայ
խա բա զաս
խե բա գար
խո հա կան
խո բա գէո

1)

ծա բա էի
ծե բու նի
ծի բա նի
ծո վայ ին

կ

կա տա բաժ
կա բա պետ
կե բա կուր
կո մի տաս

ւ

հա կա աակ
հա մե մատ
հայ բա պետ
հե զի նակ
հե զի նե

2

ձայ նաւոր
ձա աա գէմ
ձե աա գիր
ձի աա տան
ձի թե նի

ղ

ղա զա բոս
ղե կա վար
ղե տա ցի
ղե բե ոս

ճ

ճա խա բակ
ճա հաւոր
ճանա պարհ
ճե մա բան

մ

մա նու էլ
մար գա բե
մար տի բոս
մատ թե ոս
մի քայ էլ

3

յա կո բոս
յարու թիւն
յո վա կիմ
յո վա սափ
յո հաննէս

ն

նա զա բեթ
նա հա պետ
նա հա տակ
նը պա տակ

չ

չա հա տակ
չա հաւոր
չա մու նե
չա բա կան

ղ

ող ջա կեղ
ող ջա միտ
ոս տի կան
ու զե կից
ու նե լիք

2

2

չա բա բան
չա բա սէր
չա բա տեաց
չա փաւ լոր
չէ քաւ լոր

Պ

պա հա պան
պաղ տա սար
պա տա բագ
պի տա նի

Ջ

ջա հա վառ
ջա նաւ լոր
ջա տա գով
ջեր մայ ին

Ո

ռա մա նոս
ռամ կա կան
ռա փայ ել
ռե բե կայ
ռո բո վամ

Ս

սա մու ել
սե բով բե
սի մէ ոն
սո զո մոն
սու քի աւ

Վ

վա նա կան
վարդա պետ
վե հա գոյն
վի ճաւ բան

Տ

տա զաւար
տա պանակ
տի բա մայր
տի բա ցու

Ր

րա բու նի
րա խաւ լի
րախ ճաւ կան
րե նաւ կան
րե նաւ տես

3

ցաւա կից
ցո զա գին
Խ

ւիւ թա կան
ւիւ ծաղէմ

Փ

փաւա մու
փաւաւ լոն
փաւե լի
փի լիպ պոս

Ք

քաւ հա նայ
քաւ բո զիչ
քեւ բա կան
քեւ բով բե

(

օգ նաւ կան
օգ տաւ կար
օժ տաւ բեր
օրհ նաւ բան
օրհ նաւ թի

Բարութ քառամանկի 2

Լ՛ բե նե զեր
 ա բի սո զոմ
 Բա բա քի աս
 բար դո զի մէ
 Գա մա զի էլ
 գո թո զի էլ
 Գաղ մա աի ա
 դե կա պօ լիա
 Ե՛ զե կի էլ
 ե բե մի ա
 Օ՛ ա քա բի աս
 զօ բա բա բէլ
 Լա՛ մա նու էլ
 է ա կա պէս
 Բ՛ աքս տա կէս
 բս տե փան նոս
 Թէ՛ ո թո բոս
 թէ՛ ո փի լոս
 Ժա հա հո տիլ
 ժա մա տե զի

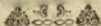
Իգ նա տի ոս
 էշ խա նա զուե
 Լ՛ի ա կա տար
 լու սա առ բիշ
 Խա զա զա կան
 խա առ բա մած
 Կի՛ ծա զա խիտ
 ծի բա նա ծայր
 Կա թո զի կոս
 կիպ բի ա նոս
 Հեր մո զի նէս
 հո զո փեռ նէս
 Չա խո զա կան
 Հան Հա խա բիթ
 Կ՛ամ բա բա փայլ
 զե կա վա բիշ
 Նա՛ կա տա մարտ
 ճո առ մա բան
 Խա զա քի աս
 մա տա թի ա

Յէ բո բո վամ
 յու լի ա նոս
 Նա թա նայ էլ
 նա քա բա կիւս
 Հա բաւ ա հոս
 Հա հա տա կել
 Աս կէ փե տուր
 ու բա խա լից
 Հա բա ժո դով
 Հա բա հաւան
 Պա լա բա կապ
 պահ պա նա կան
 Զա հաւ ա բել
 Զա տա գո վել
 Ասաբ բի ա կան
 աամ կա բա բոյ
 Աս դա թի էլ
 սե նե քե բիմ

Ա ա հա նաւ աբ
 զէ բա կա ցու
 հա կա աա պետ
 տի մե թէ ոս
 Բա բու նա բար
 բախ ճա նա կան
 Հան կա տե սակ
 ցո դա տա բափ
 Իիւ թա նիւ թեայ
 էիւ բա քան չիւր
 Իա բի սե ցի
 փի լի սո փայ
 Քա դա քա կից
 քա նա նա ցի
 Օ դա պա բիկ
 օր հա տա կան
 Ֆի դի դա կան
 ֆը աան կըս տան

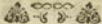
Բարձր Հնգամանկ 2

Բ. զգա կանու թիւն	մը խի թաքա կան
բարե բա նա կան	յա բա տե ու թիւն
գո վա սա նու թիւն	նա հա պե տա կան
դա սաւո բա կան	շը լա մը տու թիւն
եր գե ցո դու թիւն	ող ջա խո հա կան
զար մանա տե սակ	չա բա խո սու թի
էմ մա նու ել եան	պահ պա նո դա կան
ըն չա սի բու թիւն	ջա տա գո վու թի
թա գաւո բա կան	աամ կա սի բու թի
ժա մա նա կա կէտ	սե բով բե ա կան
խո մայ ել ա կան	վի ճա բա նու թի
լեղ ուն գա բու թի	տա դա չա փա կան
խո նա մո դա կան	բե նա տե սու թիւն
ծի բա նա ծաւալ	ցաւա գա բու թիւն
կեն դա նա պար գե	ւիւ բա սի բու թի
հո գա բար ձու թի	փա աւ բա նա կան
ձայնար ձա կու թի	քը նա բեր գու թի
դամբա բա զար դել	օգ տա կա բու թի
ձար տար մը տու թի	Քը շա ձայն ու թիւ

() Երևանի հեգեղուկ Կարդալույ :

Ա Ղոր մեան ինձ աստ ունած՝ ըստ
մե ծի ո Ղոր մեա թեան քում . և
ըստ բաղում գը թու թեան քում
քաւեան զանօրէնու թիւնս իմ :
Ը՛ստւել լըւա զիս յանօրէ-
նու թեանէ իմմէ . և ի մեղաց ի-
մոց սուրբ արա զիս :
Օհանօրէնու թիւնս իմ ես ինձէն
գիտեմ . և մեղք իմ առաջի իմ
են յամենայն ժամ :
Քեզ միայն մեղաց տէր . և ըզշար
առաջի քոյ արարի :
Արպէս արդար եղիցիս իբանս քո,
և յաղ թեսցես ի դատելն քո :
Ը՛նօրէնու թեամբ յըղացաւ . և
ի մեղս ծընու զիս մայր իմ :
Դու տէր ըզճշմարտու թիւն սի-
րեցեր . զան յայտս և ըզծած-
կեալս ի մաստու թիւ քով յայտ-
նեցեր ինձ :

Հօգեա՛ յիս մըշտ կաւ, և սուրբ
է զէց. լըւա և քան ըզ ձիւն
ըս պի տակ է զէց:

Եւսե լի արա՛ ինձ տէր ըզ ցըն-
ծու թիւն և զուրախու թիւն. և
ցըն ծաս ցըն սկէլք իմ տառա-
պեալք:

Դար ձո՛ զերեսս քո ՚ի մեղաց
ի մոց. և զամենայն ա՛նօրէնու-
թիւնս իմ քաւեա՛ յի նէն:

Ըզ սիրտ սուրբ հաստեա՛ յիս առտ-
ուած, և ըզ հօգի ուղիղ նո-
րօգեա՛ ՚ի փորի ի մում:

Սի՛ ըն կենուր զիս տէր յերե-
սաց քոց. և ըզ հօգի քո սուրբ
մի հաներ յի նէն:

Տուր ինձ ըզ ցըն ծու թիւն փր-
կու թեան քոյ և հօգւով պե-
տու թեան քոյ հաստա տեա՛ զիս:

Ասուցից ա՛նօրի նաց ըզ ձա՛նա-
պարհս քո. և ամպա լիշտք առ
քեզ դարձ ցին:

Քիւր կեանքիս յարե՛նէ աս տունա՛ծ
 աս տունա՛ծ փըր կու թեան ի մոյ, և
 ցըն ծաս ցէ լեզու իմ՝ յար դա-
 րու թեան քում՝ :

Տէր եթէ ըզշըր թունս իմ բա-
 նաս, բեբան իմ երգես ցէ զօրհ-
 նու թիւնս քո՝ :

Ի՞նչ կամեցեալ է իր, պատարագս
 մա տուցանէսք, բայց դու ընդ
 ողջս կէզս իսկ ոչ հաճեցար՝ :

Պատարագ աս տուծոյ, հոգի
 խոնարհ, ըզսիրտ սուրբ և ըզ-
 հոգի խոնարհ՝ աս տունա՛ծ ոչ
 ար համար հէ՛ :

Ինչ որ արան տէր կամոք քովք
 սիօնի, և շինես ցին պարիսպքն
 և բուսազէ մի՝ :

Հայն ժամ հաճես ցիս ընդ պա-
 տարագս արդարու թեան, յոր-
 ժամ՝ ուխտից պատարագ հան-
 ցեն ի սեղան քո զլաւ բախա՝ :

Մ. զէրս Տաղլեանայ՝ սէյն Ներսէսի լաճ-
 Բրանայոյ տապալեալ առ սէ հոգին անժ:

Այլ տէր՝ և դաստիարակ, հեղ՝ և խը-
 նամօղ ան իմ հոգի, շնչեալ ի մրրը-
 կեալ ծովս խորհրդոյս զսիւկ շնորհիդ՝
 որով խաղաղի, և որպէս միշտ երախ-
 տիւքքո ստացար զիս քեզ պարտական
 գովեստի, լից և այժմ՝ զբերան իմ
 օրհնութիւն տէր ցնծալի. թէպէտ և
 եմ անարժան տաճար լինել քու մո-
 հանգստի, այլ դու առատ առ միայն
 գործի հնչման քո ձայնի, և զանձառ
 խորհրդոյ քոյ հանձար տարփալի, բա-
 ցեալ փայլեցո՛ խնդրողաց նորին առաջի:
 Ի փառս պատուո՛ւոյ մեծի քոյ անուան
 սէր սիրելի, և ինձ կշտամբանս բար-
 բառ բերանոյս ժխտող ծառայի:

Ինչպէս թէ իմ անձնայի անհոգիանայ , իսկ
 աստուծոյ անհոգիանայ :

Երբ որ անձնայի , որ ի գանձուց
 իմաստութե քոյ զերիս քահանայապե-
 տութիս հրեշտակաց հաստատեցեր , և
 զնոսա ի լուսեղէն խորանսն երկնից
 հրաշափառանգ դասակարգեցեր , միան-
 դամայն և զամենայն տիեզերս վայելչապէ
 հանգերձեցեր , և որ ետդ ճշմարիտ լու-
 սոյ և իմաստութե աղբիւր , և գերագոյն
 նախասկիզբն , հեղ ի խուարեալ միտս
 իմ՝ զնշոյլս պայծառութե , և փարատեցն
 յանձնէ իմմէ զկրկնակի խաւարն բնա-
 ծին՝ զմեղս և զանգիտութի : Դու որ
 զլեզուս տգայոց դնես պարզախօսս , վար-
 ժեալ զլեզու իմ , և լից օրհնութեամբ
 շնորհաց քոց զշրթունս իմ : Տուր ինձ
 զսրութի իմանալոյ , զընդունակութի պա-
 հելոյ , զկորովամտութի մեկնելոյ , զգիւ-
 բնկալութի ուսանելոյ , և զամենառատ
 շնորհս խօսելոյ : Կազմեալ յարգարեալ
 զմուտս իմ , ուղղեալ զգնացս իմ , և կա-
 տարեալ զելս իմ ի Բնութե ի տրմեր , ամեն :

Թ. Լուսինքն. Ըստ Հայոց, Է Ըստ
Երեսփայտաց :

ա. ժկ.	1	Ճ. Հարիւր.	100
բ. երկու.	2	Մ. երկու հար.	200
գ. երեք.	3	Ծ. երեք հար.	300
դ. չորս.	4	Շ. չորս հար.	400
ե. հինգ.	5	Չ. հինգ հար.	500
զ. վեց.	6	Պ. վեց հար.	600
է. եօթն.	7	Հ. եօթն հար.	700
ը. ութն.	8	Պ. ութն հար.	800
թ. քսն.	9	Ջ. քսն հար.	900
Ժ. տասն.	10	Ա. Հարար.	1000
Ի. քսան.	20	Ա. երկու հազ.	2000
Լ. երեսուն.	30	Բ. երեք հազ.	3000
Խ. քառասուն.	40	Գ. չորս հազ.	4000
Ծ. յիսուն.	50	Զ. հինգ հազ.	5000
Կ. վաթսուսն.	60	Ծ. վեց հազ.	6000
Վ. եօթնասուն.	70	Շ. եօթն հազ.	7000
Շ. ութսուն.	80	Չ. ութն հազ.	8000
Կ. քննասուն.	90	Պ. քսն հազ.	9000

♠	11	♠	31	♠	51	♠	71	♠	91
♠	12	♠	32	♠	52	♠	72	♠	92
♠	13	♠	33	♠	53	♠	73	♠	93
♠	14	♠	34	♠	54	♠	74	♠	94
♠	15	♠	35	♠	55	♠	75	♠	95
♠	16	♠	36	♠	56	♠	76	♠	96
♠	17	♠	37	♠	57	♠	77	♠	97
♠	18	♠	38	♠	58	♠	78	♠	98
♠	19	♠	39	♠	59	♠	79	♠	99

♠	21	♠	41	♠	61	♠	81	♠	101
♠	22	♠	42	♠	62	♠	82	♠	102
♠	23	♠	43	♠	63	♠	83	♠	103
♠	24	♠	44	♠	64	♠	84	♠	104
♠	25	♠	45	♠	65	♠	85	♠	105
♠	26	♠	46	♠	66	♠	86	♠	106
♠	27	♠	47	♠	67	♠	87	♠	107
♠	28	♠	48	♠	68	♠	88	♠	108
♠	29	♠	49	♠	69	♠	89	♠	109

♠	110	♠	130	♠	150	♠	170	♠	190
♠	120	♠	140	♠	160	♠	180		

sw	201	sw	401	sw	601	sw	801
sp	202	sp	402	sp	602	sp	802
sq	203	sq	403	sq	603	sq	803
sq	204	sq	404	sq	604	sq	804
sr	205	sr	405	sr	605	sr	805
sq	206	sq	406	sq	606	sq	806
sk	207	sk	407	sk	607	sk	807
sp	208	sp	408	sp	608	sp	808
sd	209	sd	409	sd	609	sd	809

sw	301	sw	501	sw	701	sw	901
sp	302	sp	502	sp	702	sp	902
sq	303	sq	503	sq	703	sq	903
sq	304	sq	504	sq	704	sq	904
sr	305	sr	505	sr	705	sr	905
sq	306	sq	506	sq	706	sq	906
sk	307	sk	507	sk	707	sk	907
sp	308	sp	508	sp	708	sp	908
sd	309	sd	509	sd	709	sd	909

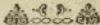
sw	1001	sq	1003	sk	1005	sk	1007
sp	1002	sq	1004	sq	1006	sp	1008
						sd	1009

uaw	2001	uaw	4001	gaw	6001	fwaw	8001
ur	2002	ur	4002	gr	6002	fur	8002
uq	2003	uq	4003	gq	6003	fuq	8003
ur	2004	ur	4004	gr	6004	fur	8004
ur	2005	ur	4005	gr	6005	fur	8005
uq	2006	uq	4006	gq	6006	fuq	8006
ur	2007	ur	4007	gr	6007	fur	8007
ur	2008	ur	4008	gr	6008	fur	8008
ur	2009	ur	4009	gr	6009	fur	8009

ur	3001	ur	5001	ur	7001	ur	9001
ur	3002	ur	5002	ur	7002	ur	9002
ur	3003	ur	5003	ur	7003	ur	9003
ur	3004	ur	5004	ur	7004	ur	9004
ur	3005	ur	5005	ur	7005	ur	9005
ur	3006	ur	5006	ur	7006	ur	9006
ur	3007	ur	5007	ur	7007	ur	9007
ur	3008	ur	5008	ur	7008	ur	9008
ur	3009	ur	5009	ur	7009	ur	9009

ur	10000	ur	100000	ur	1000000
ur	20000	ur	200000	ur	2000000

Սովորութիւնն է 'ի բնուոր Լաւրոսիայոյ ուսանա-
 ցանելը զորո ճանկանց սկսեալուն ինչ հաշուի,
 և խոնոց, այսինքն է' անասալի, և Բախաւի,
 և է առ նոսա Կեդրակ ինչ ճասնատոր յօրե-
 նեալ՝ զոր Լաւրակերէն կոչեն Լ'ալաթօ. զի զոր-
 րիկ ճանկունք, որոց Կեառ սոր էն յիշա-
 ղութիւն՝ զայն սերտղաւթաթ 'ի միտ առեալ, 'ի
 հասանելն յարեալուն հասանի, յորժամ Բա-
 ասկան լիցին ճարգիլ յարանեաթ խոնալեանոն-
 անելով 'ի յիշողութիւն զսանեալն 'ի ճանկուն-
 րիւրին լիցինոց ա յառաջանալ յայն արանեաթ:
Օ որ և միտ Երաթ ասորէն զինի ղերգրեալ
 Խոնադրոնից, յաւելեալ ևս ինչ ինչ 'ի վր' և
 ճոխացողեալ զանազան աղեւսանիօթ՝ առ ա-
 ռաւել զարգացումն ճանկանց Լ'ալիս մերոց:

Համար տեղիւնքն 'ի վերայ սղջանց խան-
 քանքն, այլնն է' խանց և հաշմն, զոր-
 դորդ է հանիանց սերտազաւոր 'ի բերան
 ամենւ :

Գ խեղ պարտ է , զի ամ թաւանշան' յոր-
 ժամ է առանձին' նշանակէ զթիւ միաւոր :

Սխաւոր թաւով իմացեալ լինի'ի միոյն
 միւշե ցինն :

Խաւանշանք և աւանանք հոյս :

Ս էկ .	1 .	Չորս .	4 .	Լօթն .	7 .
Լըբու .	2 .	Հինգ .	5 .	Սթն .	8 .
Լըբը .	3 .	Վեց .	6 .	Դն .	9 .

Խաւանշանն եղեալ 'ի յաջ կուտէ

Երեսուն տեղի նշանակէ զթիւ			միաւոր .
Յթ .	տեղի	"	տասնաւոր .
Յթ .	տեղի	"	հարիւրաւոր .
'ի Կ .	տեղի	"	մէկ հազարաւոր .
'ի Ե .	տեղի	"	տասն հազարաւոր .
'ի Վ .	տեղի	"	հարիւր հազարաւոր .
Յէ .	տեղի	"	մէկ միլիոնաւոր .
Յթ .	տեղի	"	տասն միլիոնաւոր .
Յթ .	տեղի	"	հարիւր միլիոնաւոր .
'ի Զ .	տեղի	"	հազար միլիոնաւոր .
'ի Ժա .	տեղի	"	տասն հազար միլիոնաւոր .

յթբ.	տեղի Նշան.	Հարիւր	Հազար	միլիոնաւոր.
յթգ.	տեղի	»		երկիլիոնաւոր.
յթժ.	տեղի	»		եռիլիոնաւոր.
ի ին.	տեղի	»		քառիլիոնաւոր.
յլա.	տեղի	»		հինգիլիոնաւոր.
յլէ.	տեղի	»		վեցիլիոնաւոր.
ի խգ.	տեղի	»		եօթնիլիոնաւոր.
ի խժ.	տեղի	»		ութնիլիոնաւոր.
ի ծե.	տեղի	»		իննիլիոնաւոր.

Լալլն.

զորօրինակ.

ա.	.	.	.	.	.	.	.	.	մէկ.	1.
բ.	.	.	.	.	.	.	.	.	տասն.	10.
գ.	.	.	.	.	.	.	.	.	Հարիւր.	100.
դ.	.	.	.	.	.	.	.	.	մէկ Հազար.	1000.
ե.	.	.	.	.	.	.	.	.	տասն Հազար.	10000.
զ.	.	.	.	.	.	.	.	.	Հարիւր Հազար.	100000.
է.	.	.	.	.	.	.	.	.	մէկ միլիոն.	1,000000.
ը.	.	.	.	.	.	.	.	.	տասն միլիոն.	10,000000.
թ.	.	.	.	.	.	.	.	.	Հարիւր միլիոն.	100,000000.
ժ.	.	.	.	.	.	.	.	.	մէկ Հազար միլիոն.	1000,000000.
ժա.	.	.	.	.	.	.	.	.	տասն Հազար միլիոն.	10000,000000.
ժբ.	.	.	.	.	.	.	.	.	Հարիւր Հազար միլիոն.	100000,000000.
ժգ.	.	.	.	.	.	.	.	.	մէկ երկիլիոն.	1,000000,000000.

Ըստ այսմ իմա և լալլոյն:

Չորս են գործողութիւք թուարանուի. քի՛ գումար, հանումն, բազմադասելութի, և բաժանումն:

Գումարն է առաջին գործողութի թուարանութն, որ սովոր. ափսոսա ճիւղէ. որով զբազում ժանուցեալ թիւս'ի մի հաւաքեալ կամ բարդեալ 'ի վերայ միմեանց՝ ճանաչեմք զգումար նոցա անձանօթ:

Գումարը Դումար Շուշ:

1. և 1. լինի 2.	3. և 3. լինի 6.
1. ~ 2. ~ 3.	3. ~ 4. ~ 7.
1. ~ 3. ~ 4.	3. ~ 5. ~ 8.
1. ~ 4. ~ 5.	3. ~ 6. ~ 9.
1. ~ 5. ~ 6.	3. ~ 7. ~ 10.
1. ~ 6. ~ 7.	3. ~ 8. ~ 11.
1. ~ 7. ~ 8.	3. ~ 9. ~ 12.
1. ~ 8. ~ 9.	
1. ~ 9. ~ 10.	4. ~ 4. ~ 8.
	4. ~ 5. ~ 9.
2. ~ 2. ~ 4.	4. ~ 6. ~ 10.
2. ~ 3. ~ 5.	4. ~ 7. ~ 11.
2. ~ 4. ~ 6.	4. ~ 8. ~ 12.
2. ~ 5. ~ 7.	4. ~ 9. ~ 13.
2. ~ 6. ~ 8.	
2. ~ 7. ~ 9.	5. ~ 5. ~ 10.
2. ~ 8. ~ 10.	5. ~ 6. ~ 11.
2. ~ 9. ~ 11.	5. ~ 7. ~ 12.

5. և 8. լինի 13.
5. - 9. - 14.

6. - 6. - 12.
6. - 7. - 13.
6. - 8. - 14.
6. - 9. - 15.

7. և 7. լինի 14.
7. - 8. - 15.
7. - 9. - 16.

8. - 8. - 16.
8. - 9. - 17.
9. - 9. - 18.

Ահա համառոտագրյն ևս բովանդակի յառաջիկայ
աղիւտակի .

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Նամիր. զի թի՛ք խորանացն, առաջին գա-
ւազանին 'ի ձախմէ, և առաջին տողոյն 'ի վե-
րուստ են գումարելի թի՛ք. իսկ թի՛ք միջին
խորանացն, որք պատասխանեն միոյն 'ի վերուստ,
և միւսոյն 'ի ձախմէ, են գումարք նոցա:

Գումարն ոչ է միշտ երկուց թուոց միայն, այլ
բազում անգամ լինի հետ զհետե գումարել
զհինգ կամ զվեց և աւելի ևս թի՛ւս 'ի միա-
սին, զոյ պարտ է մանկանց աւանդիլ բարդել
զմիտորս նաեւ ընդ տասնաւորաց. յայն սակս ե-
ղաք և զհետեւեալ աղիւսակս, որք բաւական են
փան լծմ գումարոյ, զի զերկարաձիգ կամ զբազ-
մատող թի՛ւս սովորութիւն է գումարել
բաժանաբար:

10	1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

20	1	2	3	4	5	6	7	8	9
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38

30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48

40	1	2	3	4	5	6	7	8	9
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58

50	1	2	3	4	5	6	7	8	9
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62
54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
57	58	59	60	61	62	63	64	65	66
58	59	60	61	62	63	64	65	66	67
59	60	61	62	63	64	65	66	67	68

60	1	2	3	4	5	6	7	8	9
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
67	68	69	70	71	72	73	74	75	76
68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
69	70	71	72	73	74	75	76	77	78

70	1	2	3	4	5	6	7	8	9
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
72	73	74	75	76	77	78	79	80	81
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82
74	75	76	77	78	79	80	81	82	83
75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85
77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
78	79	80	81	82	83	84	85	86	87
79	80	81	82	83	84	85	86	87	88

80	1	2	3	4	5	6	7	8	9
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
83	84	85	86	87	88	89	90	91	92
84	85	86	87	88	89	90	91	92	93
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94
86	87	88	89	90	91	92	93	94	95
87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
88	89	90	91	92	93	94	95	96	97
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99

—անումն է երկրորդ գործողութի թափարանու-
թեան, որ առակ. ասի Խ. Լնդիլ. որով 'ի մե-
ծագոյն ինչ թուոյ բարձեալ լինի թիւ ինչ
փոքրագոյն, և յաւելուածն ցուցանէ զտարբե-
րութի երկուց տունեալ թուոյ:

—նախ ըսուոյ:

1. Ն 'ի	1. Լն 0.	3. Ն 'ի	5. Լն 2.
1. —	2. — 1.	3. —	6. — 3.
1. —	3. — 2.	3. —	7. — 4.
1. —	4. — 3.	3. —	8. — 5.
1. —	5. — 4.	3. —	9. — 6.
1. —	6. — 5.		
1. —	7. — 6.	4. —	4. — 0.
1. —	8. — 7.	4. —	5. — 1.
1. —	9. — 8.	4. —	6. — 2.
		4. —	7. — 3.
		4. —	8. — 4.
		4. —	9. — 5.
2. —	2. — 0.		
2. —	3. — 1.		
2. —	4. — 2.		
2. —	5. — 3.	5. —	5. — 0.
2. —	6. — 4.	5. —	6. — 1.
2. —	7. — 5.	5. —	7. — 2.
2. —	8. — 6.	5. —	8. — 3.
2. —	9. — 7.	5. —	9. — 4.
3. —	3. — 0.	6. —	6. — 0.
3. —	4. — 1.	6. —	7. — 1.

6. 2 7	8. 6 2.	8. 2 7	8. 6 0.
6. - 9. - 3.		8. - 9. - 1.	
7. - 7. - 0.		9. - 9. - 0.	
7. - 8. - 1.		9. - 10. - 1.	
7. - 9. - 2.		9. - 11. - 2.	

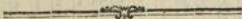
Table 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

	0.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	9	0.	1	2	3	4	5	6	7	8
2	8	9	0.	1	2	3	4	5	6	7
3	7	8	9	0.	1	2	3	4	5	6
4	6	7	8	9	0.	1	2	3	4	5
5	5	6	7	8	9	0.	1	2	3	4
6	4	5	6	7	8	9	0.	1	2	3
7	3	4	5	6	7	8	9	0.	1	2
8	2	3	4	5	6	7	8	9	0.	1
9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0.
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Օտնիբ նախ, զի թի՛ք խորանացն առաջին
 տողոյն ի վերուստ՝ են թի՛ք մեծագոյն թուոյ
 հանձան, և թի՛ք խորանացն առաջնոյ գաւաղա-
 նին ի ձախմէ՝ են թի՛ք փոքրագոյն հանելի թը-
 ուղոյն, իսկ թի՛ք միջին խորանացն՝ ողբ պատաս-
 խանեն միոյն ի վերուստ և միւսոյն ի ձախմէ, են
 յաւելուածք կամ տարբերութիւնք այն երկուց
 թուոց :

Օտնիբ երկրորդ, զի յարժամ ի գործ անին
 յաւելուածքն, ողբ են ի ստորին եռանկեան
 աղիւսակին ի ձախմէ ի ներքոյ զոչից, միշտ
 պարտ է ունիլ թի՛ մի ի ձեռին և բարդել ի վր
 յետագոյ թուանշանի հանելի թուոյն, և այն-
 պէս բառնալ զայն ի վերնոյն, յայն սակս եղաք
 զոչդ միութիւն արտաքոյ աղիւսակին ի ներքոյ
 իւրաքանչիւր սեան :

Ի աղմապատկութիւնն և երրորդ գործողութիւն
 թուարանութն, որ սամկ, ափ Վարդ, և է
 տեսակ ինչ գումարոյ, որով տուեալ թի՛ ինչ
 բաղմապատկելի այնչափ անգամ գումարի, որ-
 չափ միութի՛ք գտանին յայլ ինչ տուեալ թի՛
 բաղմապատկիչ, և արտադրեալն ջուշանէ զբաղ-
 մապատկութի երկուց թուոց ը միմեանս :

Բազմապատիւ թիւեր:

0. անգամ	1. թիւ	0.	4. անգամ	4. թիւ	16.
1. —	0.	0.	4. —	5.	20.
1. —	1.	1.	4. —	6.	24.
1. —	2.	2.	4. —	7.	28.
2. —	1.	2.	4. —	8.	32.
2. —	2.	4.	4. —	9.	36.
2. —	3.	6.			
3. —	2.	6.	5. —	5.	25.
ըստ և սյւր.			5. —	6.	30.
			5. —	7.	35.
2. —	2.	4.	5. —	8.	40.
2. —	3.	6.	5. —	9.	45.
2. —	4.	8.			
2. —	5.	10.	6. —	6.	36.
2. —	6.	12.	6. —	7.	42.
2. —	7.	14.	6. —	8.	48.
2. —	8.	16.	6. —	9.	54.
2. —	9.	18.			
			7. —	7.	49.
3. —	3.	9.	7. —	8.	56.
3. —	4.	12.	7. —	9.	63.
3. —	5.	15.			
3. —	6.	18.	8. —	8.	64.
3. —	7.	21.	8. —	9.	72.
3. —	8.	24.			
3. —	9.	27.	9. —	9.	81.

Եւ չա և աղիւսակ իւր, որ և ասի

Եւ զ-

Ընդամենը զիշխանի մասին :

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	4	6	8	10	12	14	16	18
3	6	9	12	15	18	21	24	27
4	8	12	16	20	24	28	32	36
5	10	15	20	25	30	35	40	45
6	12	18	24	30	36	42	48	54
7	14	21	28	35	42	49	56	63
8	16	24	32	40	48	56	64	72
9	18	27	36	45	54	63	72	81

Նշանիւր, զի և աստեղն թիւք խորանացն առաջին գաւազանին 'ի ձախմէ, և առաջին տողոյն 'ի վերուստ, են թիւք բազմապատկիչք իրերաց, իսկ թիւք միջին խորանացն, որք պատասխանեն միոյն 'ի վերուստ և միւսոյն 'ի ձախմէ, են արտադրեալքն 'ի բազմապատկութիւն նոցա :

Բաժանումն է շորորդ գործողութի թուարա-
նութեն, որ սամկ. տսի իւարսիմ, և է տեսակ
ինչ հանման, որով տունեալ բաժանիչ թիւն
այնչափ անգամ բարձեալ լինի՝ի բաժանելի թը-
ռոյն, որչափ պարունակի՝ի նմա, կամ որչափ
միութիւնք գտանին՝ի քանորդն:

Բաժանումն Լուսնայ.

1. 'ի	1. գտանի	1. անգմ. մայ	0.
1. —	2. —	1. —	0.
2. —	3. —	1. —	1.
2. —	4. —	2. —	0.
2. —	5. —	2. —	1.
2. —	6. —	3. —	0.
2. —	7. —	3. —	1.
2. —	8. —	4. —	0.
2. —	9. —	4. —	1.
2. —	10. —	5. —	0.
2. —	11. —	5. —	1.
2. —	12. —	6. —	0.
2. —	13. —	6. —	1.
2. —	14. —	7. —	0.
2. —	15. —	7. —	1.
2. —	16. —	8. —	0.
2. —	17. —	8. —	1.
2. —	18. —	9. —	0.
2. —	19. —	9. —	1.

Թիւն բաժանիչ.

Թիւք բաժանելիք.

Տանորդք.

Յանլուածք.

Ընդ և ողորմի իւր համարագոյն :

2		
2	3	1
4	5	2
6	7	3
8	9	4
10	11	5
12	13	6
14	15	7
16	17	8
18	19	9
0	1	0

Մանիր, զի Թիւն որ 'ի գագաթն աղիւսակիս
առանձինն' և Թիւն բաժանիչ, Թիւք խորանաց
նախորնթաց գաւազանացն 'ի ձախմէ' են բաժա-
նելիքն, և Թիւք խորանաց վերջին գաւազանին
որ յաջմէ' են քանորդք բաժանման, իսկ Թիւք
խորանաց վերջին սողոյն 'ի ստորև' են
յաւելուածքն :

Ընթացք է և հետեւեալ եօթն աղիւսակաց,
որք են առանձինն վն իւրաքանչիւր Թաւոց մինչև
39. զի ոչ այլ գոյ Թիւ բաժանիչ, յորս յաւելոք
և զայլ միւս աղիւսակ հասարակաց' ան բա-
ժանիչ Թաւոց միանգամայն, վն բաժանման մե-
ծագոյն Թաւոց, զորմէ աստեղծք ստորև :

3			
3	4	5	1
6	7	8	2
9	10	11	3
12	13	14	4
15	16	17	5
18	19	20	6
21	22	23	7
24	25	26	8
27	28	29	9
0	1	2	0

4				
4	5	6	7	1
8	9	10	11	2
12	13	14	15	3
16	17	18	19	4
20	21	22	23	5
24	25	26	27	6
28	29	30	31	7
32	33	34	35	8
36	37	38	39	9
0	1	2	3	0

5					
5	6	7	8	9	1
10	11	12	13	14	2
15	16	17	18	19	3
20	21	22	23	24	4
25	26	27	28	29	5
30	31	32	33	34	6
35	36	37	38	39	7
40	41	42	43	44	8
45	46	47	48	49	9
0	1	2	3	4	0

6						
6	7	8	9	10	11	1
12	13	14	15	16	17	2
18	19	20	21	22	23	3
24	25	26	27	28	29	4
30	31	32	33	34	35	5
36	37	38	39	40	41	6
42	43	44	45	46	47	7
48	49	50	51	52	53	8
54	55	56	57	58	59	9
0	1	2	3	4	5	0

7							
7	8	9	10	11	12	13	1
14	15	16	17	18	19	20	2
21	22	23	24	25	26	27	3
28	29	30	31	32	33	34	4
35	36	37	38	39	40	41	5
42	43	44	45	46	47	48	6
49	50	51	52	53	54	55	7
56	57	58	59	60	61	62	8
63	64	65	66	67	68	69	9
0	1	2	3	4	5	6	0

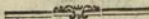
8									
8	9	10	11	12	13	14	15	1	
16	17	18	19	20	21	22	23	2	
24	25	26	27	28	29	30	31	3	
32	33	34	35	36	37	38	39	4	
40	41	42	43	44	45	46	47	5	
48	49	50	51	52	53	54	55	6	
56	57	58	59	60	61	62	63	7	
64	65	66	67	68	69	70	71	8	
72	73	74	75	76	77	78	79	9	
0	1	2	3	4	5	6	7	0	

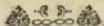
9									
9	10	11	12	13	14	15	16	17	1
18	19	20	21	22	23	24	25	26	2
27	28	29	30	31	32	33	34	35	3
36	37	38	39	40	41	42	43	44	4
45	46	47	48	49	50	51	52	53	5
54	55	56	57	58	59	60	61	62	6
63	64	65	66	67	68	69	70	71	7
72	73	74	75	76	77	78	79	80	8
81	82	83	84	85	86	87	88	89	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	0

[illegible]

Ծանօթ, զի յորժամ բաժանումն լինի 'ի մե-
ծամեծ թիւս, բաղում անգամ բաժանիչ թիւքն
ձգին տրտաբոյ քան զիրեանց կոպար, որպէս
1. մինչև 919. 2. մինչև 929. 3. մինչև 939. ևն.
այլ քանորդք նոցա լինին միշտ 9. և յաւել-
ուածքն՝ ևն դումարք թուանշանաց նց. յայն
սակս ոչ եղար զսոսա առ իւրաքանչիւր աղիւ-
սակ, այլ մասնաւոր իմն ընթացիւք զամենեւին
բովանդակեցար յայս առաջիկայ աղիւսակ հա-
սարակաց, յորում թիւքն բաժանիչք ևն 'ի խո-
րանս առաջին տողոյն 'ի գագաթն, բաժանե-
լիքն ևն 'ի միջին խորանան, քանորդքն ևն 'ի
խորանս վերջին տողոյն 'ի ստորե, և յաւել-
ուածքն ևն 'ի խորանս վերջին գաւաղանին
յաջմէ :

ԹՎԱՆԶԱՆՔ

Հայոց	Հռոմեացեաց	Եւրոպացեաց
ա.	I նշանակէ	1
բ.	II	2
գ.	III	3
դ.	IV, կամ IIII	4
ե.	V	5
զ.	VI	6
է.	VII	7
թ.	VIII, կամ IIX	8
ժ.	IX, կամ VIII	9
Ժ.	X	10
ժա.	XI	11
ժբ.	XII	12
ժգ.	XIII	13
ժդ.	XIV	14
ժե.	XV	15
ժզ.	XVI	16
ժէ.	XVII	17
ժթ.	XVIII, կամ XIIIX	18
ժժ.	XIX, կամ XVIIII	19
Ի.	XX	20
Լ.	XXX	30
Խ.	XL, կամ XXXX	40
Ճ.	L	50
Զ.	LX	60
Տ.	LXX	70

အက္ခရာ	အက္ခရာအက္ခရာ	အက္ခရာအက္ခရာ
အ	LXXX	80
ဧ	XC	90
ဉ	C	100
ပ	CC	200
ဒ	CCC	300
စ	CD လှော် CCCC	400
ဇ	D, လှော် ID	500
ဆ	DC, လှော် IDC	600
ဇ	DCC, လှော် IDCC	700
ဗ	DCCC	800
ဇ	CM	900
က	M, လှော် CID	1000
ခ	CID CID, လှော် IIM	2000
ဓ	CID CID CID, လှော် IIIM	3000
င	CID CID CID CID, လှော် IVM	4000
စ	ID	5000
ဇ	CCID	10000
ဇ	ID	50000
ဇ	CCCID	100000
ဇ	ID	500000
က	CCCCID	1000000
က	CCCCID CID	2000000

၁၆၀၉

XIV

XV

XVI

401

0

01

24

3

